

Titel: En Nye Viise om en Mand som har sovet siden St. Hans-Dag 1771 og endnu sover, [...] efter det i Christiania trykte Exemplar.

Citation: "En Nye Viise om en Mand som har sovet siden St. Hans-Dag 1771 og endnu sover, [...] efter det i Christiania trykte Exemplar.", i *Luxdorphs samling af trykkefrihedens skrifter 1770-1773: Række 2 bind 12, ?, 1772*, s. 1. Onlineudgave fra Trykkefrihedens Skrifter: https://tekster.kb.dk/text/tfs-texts-2_012-shoot-workid2_012_018.pdf (tilgået 27. januar 2023)

Anvendt udgave: Luxdorphs samling af trykkefrihedens skrifter 1770-1773: Række 2 bind 12

Ophavsret Materialet er fri af ophavsret. Du kan kopiere, ændre, distribuere eller fremføre værket, også til kommercielle formål, uden at bede om tilladelse.

[Læs Public Domain-erklæringen.](#)

En Nye Viise

om

En Mand, som har sovet siden St. Hans-Dag 1771. og endnu sover, denne Mand skal have boet sønden for Dovre-Fieldet; Saa og om et Dreng-Barn, som var født paa Friderichshald i Norge med en Top i Panden, der var at ansee, som Fruentimrenes nu brugelige høye Topper; men dette Foster døde dog strax efter Fødselen.

I Anledning heraf

Til Lærdom og Erindring forfattet,

Og synges som:

Som en Hiort med Tørst befangen, Skriger efter etc. etc.

Trykt Aar 1772. Efter det i Christiania trykte Exemplar.

2

1. Om en Mand, som har sovet siden

St. Hans-Dag 1771.

1. Verdens Flok! hvor kan I sove Og saa dysses ind i Synd? Kan I Jer i Tiden love Paa Udyders Hænge-Dynd
En bestandig Friheds Stad,

Og der leve ævig glad? Mon I ey engang vil vaage Op af Eders Søvn-Taage? 2. Doa! I svarer: at I sover

Ey i eders Lysters Smag:

Men langt over Evnen vover.

At udøve eders Sag:

Rækker Søgne-Dag ey til I Søndagen bruge vil,

Saa I synes færm og kloge, Naar Guds Børn de er kun Droge (*). 3. Mammon eders Hiertet styrer,

Den at vinde er jers Agt,

Hvo jer hindrer er Uhyrer,

Søndag er hos jer Foragt.

Der fortælles om en Mand,

Som til Lærdom tiene kand:

Han huusraadig var og vittig,

I sit Huuses Gierning flittig.

(*): Eenfoldige, Taasser, Ufuldkomne.

3

4. Denne Mand var heel geskæftig,

Da han sidste Sanct Hans Dag (*): Siger til sit Huusfolk hæftig:

Skynder eder til jers Sag;

Gak til Skoven, hugger ned Mange Træer med Hurtighed,

Saa stal I til Aften have Af mig en Forfrisknings Gave.

5. Men hans Dreng monne svare:

Kiære Hosbond! skaan os dog.

Lad os Hellig-Dagen spare,

Vær ey Gierrighedens Drog, Dette er en Sabbats-Dag,

Skiønt derpaa er nu giort Vrag,

Da vi vil i Morgen tillig Hen til Skoven vandre iilig.

6. Manden svarte: Hvad er dette?

Vil I ey adlyde mig?

Tør I jer imod mig sætte,

Og ey eder skyndelig Nu til Skoven skynde hen,

Og snart komme hiem igjen,

GUD han vaager ey, men sover Og ey Eders Gierning lover.

7. Denne Dag nu slæt ophæves,

Og ey meer er brugelig;

GUD at dyrke er forgiæves,

Thi Han sover idelig.

(*) Den 24de Junii 1771.

4

GUD Han ubekymret er,

For hvad som paa Jorden skeer; Lænker I, Han jer vil høre? Han nok andet har at giøre.

8. Men hans Huusfolk hannem svarer:

Kiære Hosbond; tael ey saa;

Den, som Israel bevarer,

Mon Ham Blund kan falde paa? Ney; Han sover ikke; men Han vist vaager immerhen;

Spar os da for Arbeyds-Møye,

Vi kan os i GUD fornøye.

9. Manden svared: o! I Taaber!

Jeg gaaer dog til Skoven hen, Længe nok I GUD anraabe,

I Qvæld kommer jeg igien; Manden gik til Skoven, ja!

Mange Træer nedhugger; Da Det til Aftenen nu lakker,

Han sig til sit Hiemstæd pakker, 10. Og saa til sin Hustru taler:

Kiære Kone! jeg er træet;

Nu med Maden ey forhaler;

Maden blev paa Bordet sæt: Manden aad og strax derpaa-Hen til Sengen monne gaae,

Og faldt hen i Søvnens Dvale, Som endnu skal ham forhale. 11. Nogle synes Manden lever,

Andre synes han er død;

5

Skal man troe, at Mammon giver Sine Venner saadant Stød? Ney! jeg beder om Pardon;

Kiære! hør dog lidt Raison: Mammons Trælle har den Fordom: At et Guds Barn er et Afskum? 12. Da hans Dreng anden Dagen,

Sig til Skoven skyndet har,

Finder de Beviis paa Sagen:

Manden han udtrættet var;

Thi han havde hugget ned Træer i Mangfoldighed,

Som tre andre ey kund gjøre,

I hvor flux de sig vil røre. 13. Mon da denne Mand skal blive Liig en af Syvsoverne? Mon at Himlens Hævn vil skrive Paa ham sin Fortørnelse For hans slemme Spotte-Ord? Er en Himlens Almagt stor? Tør en Orm mod Himlen pukke? Som sig dybt for GUD bør bukke. 14. Dømmer selv, I Mammons Daarer Som flux træller Nat og Dag, Som ey Sabbats-Dagen sparer For at fordre eders Sag,

Og om I skiønt samler nok,

I jo immer klynker dog,

Mon GUD saadan Gierning ynder Og ey Straf derfor forkynder?

6

11. Om et Dreng-Barn, som var

fød med en Gevext eller Top i Panden.

15. En Tildragelse ommældes, Som er skeet i Fridrichshald; Hvorom mange Domme fældes, Men dog Sandhed være skal: At en Dreng der fødet er, Som en Top i Panden bær: Liig dem Fruentimret bærer I sin Pande og høyt ærer.

16. Men! mon Himlen skulle finde I slig Toppe spøg Behag? Fromhed zire bør en Qvinde, Dyd er Kiønnets Hovedfag: Vi seer, at GUD lader see Han har Misfornøjelse I vor Alders Toppe-Lader, Derfor Han og fødes lader

17. Nu en Dreng med Top i Panden, Der dog var af Kiød og Blod, En saae derfor paa den anden, Og med Suk sig yttre lod: Moderen fik see fin Søn, Som hun ventet smuk og kiøn, Fødes med en saadan Lyde, Hvorfor hendes Øyne flyde.

18. Fædrene i denne Smerte Ofret HERren Suk og Bøn, Det og rørte HERrens Hierte, Som borttog den Smerte-Søn: Domme blev der nok udøst, Men Det var Forældres Trøst: GUD som giir, han og borttager, Naar det hannem saa behager.

19. Mærk heraf, I Modens Aber! Om

7

det vel er sømmeligt: At I eder selv vanskaber, Og det anseer som jers Pligt, Flux at være Moden liig; Og er saa omhyggelig For de Franskes Drille-Mode, Kan sligt holdes jer tilgode? 20. Nu! hvad skal man meere skrive

Om vor Verdens Levedaad? Slutningen vil denne blive, Vi maa angre den med Graad, Vende om og gjøre Bod, Og erkiende GUD er god: At Forfædre vare viise, Thi vi deres Dragt man priise.

21. Derimod maa vi fordømme Vore Moders Daarespind, Som saa flux kan nu indrømme Siæl og Hierte, Hu og Sind: Thi vor slebne Verdens Folk Er nu Moden rette Tolk, For hvad de sig foretage, Andet kan dem ey behage.

22. Raser da, fortryllet Siæle, Find i Verdens Lyst Behag, Bliv kun Modens arme Trælle, Men viid at paa Dommens Dag: GUD vil fordre Regenskab For I Moden Fortrin gav, Og ey Dyden og Guds Rige Vil af Hiertet efterhige.

23. Gid vi da vil blive kloge Udaf andres Daarlighed: Sukke, bede, stride, vaage, Og med sand Alvorlighed Ifra Lasterne opstaae, Og paa Dydens Veyegaae, Da GUD vil os ey undfalde Udi Modgangs bittre Galde.

8

24. Om man ellers høyt kan stige Udi Lasters Glimre-Pragt, Denne Stats kan læt bortvige, Og vil krones med Foragt: Thi hvo Verden haver kiær, Fiende af Himlen er: Verdens Lyst og Himlens Ære, Kan ey i et Hierte være.

25. Vi see dem, som flux opstiger Til den største Herre-Magt, De Monarker efterhiger, Og vil have Dem ombragt; Men vi seer, Almagten dog Sine Salved frelser (*), og Vil nu knuse deres Hoved, Som har Ont imod Dem vovet.

26. Døm, o Momus! som du løster, Om min ringe Digt og Sang, Jeg mig ved Almagten trøster, Og beskuer Lykkens Gang: Vi er fød for vi skal døe; Tidens Ympes Spire Frøe Skal i Evighed fremspire, Sæden stal sin Plante zire.

27. Store GUD! lad os erfare Du er en barmhjertig GUD! Og vil ingen Møye spare Os af Synd at redde ud! Gid vi lyde maa dit Kald, Og med ydmyg Fodefald Til dig søge, mens du findes! Mens dit Venskab er at vinde.

28. Mange Ting lar sig tilsyne Nu i denne Verdens Tiid, Lidt vi kun derom kan nyne, Mindre vide deres lid: Høyt man stige kan i Dag, Og forvirre Næstens Sag: Man i Morgen dybt kan falde, Og faaer smage Ondskabs Galde.

29. Lad os Verden da foragte, Hvor ey er vor Blive-Stad; Lad os Ævighed betragte, Som det Stæd, hvor vi ret glad Efter Tidens Møye skal Himle ind blant Englers Tal; Lad

os vende did vor Længsel. Far da vel al Verdens Trængsel.

(*) Nemlig Kongen af Danmark og Kongen af Pohlen.